

Nr 619

Av herr **Hedlund m.fl.**, om en allmän skattereform.

(Lika lydande med motion nr 500 i Första kammaren)

Det är enligt vår mening angeläget att en genomgripande reform av beskattningssystemet snarast genomföres. Härvid måste eftersträvas större enhetlighet och konsekvens i systemets uppbyggnad samt bättre tillgodo-seende av bärkraftsprincipen och kravet på hänsyn till produktivitets- och arbetsvilja i närings- och samhällslivet. Frågan om en allmän skattereform har utförligare behandlats i från centerpartiet och folkpartiet väckt motion angående stabiliseringspolitiken. Vi hänvisar till motiveringen i nämnda motion.

Med de knappa möjligheter som nu framför allt ur samhällsekonomisk synpunkt står till förfogande måste förslagen till omedelbara ändringar i beskattningssystemet begränsas till eliminerande av de konsekvenser, som vi finner mest stötande i det nuvarande skattesystemet.

Den skattepolitiska debatten har under senare tid till stor del gällt marginalskatteproblemet. Det torde inte kunna bestridas att marginals-katten för stora grupper är så hög att den negativt inverkar inte minst på viljan till extra arbetsinsatser. Det därmed minskade arbetskraftsutbudet är givetvis en otjänlig företeelse för näringslivet, när vi för den överskådliga framtiden måste räkna med knapphet på arbetskraft. Dessa negativa konsekvenser i fråga om arbetskraftsutbudet torde gälla inte minst beträffande gifta kvinnor, d.v.s. den grupp som måste betecknas som den mest betydande arbetskraftsreserven.

Till fjolårets riksdag föreslog vi i avvaktan på en större skattereform en begränsad sänkning av marginalsatterna i den statliga inkomstbeskattningen i inkomstskikten 16 000—40 000 kronor för gift skattskyldig och 8 000—15 000 kronor för ogift skattskyldig. Vi finner angeläget att upprepa detta förslag. Vårt förslag till skatteskala är följande:

Skala för statlig inkomstskatt

Gift skattskyldig Beskattningsbar ink. 1 000-tal kr.	Nuv. skala	Vårt förslag	Ändr. jfr m. nuv. skala
0— 12	10	10	—
12— 16	15	15	—
16— 20	22	21	— 1
20— 24	27	26	— 1

24— 30	34	33	— 1
30— 40	42	41	— 1
40— 60	48	48	—
60—100	54	54	—
100—150	59	59	—
150—	65	65	—

Ensamstående	Nuv. skala	Vårt förslag	Ändr. jfr m. nuv. skala
0— 6	10	10	—
6— 8	15	15	—
8— 9	22	20	— 2
9— 10	22	20	— 2
10— 12	27	25	— 2
12— 15	27	25	— 2
15— 16	31	30	— 1
16— 20	31	30	— 1
20— 25	36	35	— 1
25— 30	40	39	— 1
30— 40	44	44	—
40— 60	49	49	—
60—100	54	54	—
100—150	59	59	—
150—	65	65	—

Den av oss föreslagna ändringen i skatteskalorna beräknas medföra ett skattebortfall för nästkommande budgetår med 60 milj. kronor. På helt budgetår blir bortfallet ytterligare 130 milj. kronor. Reformen har betydelse inte minst ur den synpunkten att den ger kompensation för den genom inflationen inträffade automatiska skattehöjningen.

Genom fjolårets riksdagsbeslut rörande schabloniseringen av kommunal-skatteavdraget och omläggning av folkpensionsavgiften beaktades i viss mån kravet på lättnader för de lägre inkomstgrupperna. Det är emellertid angeläget att ytterligare lättnader genomföres för dessa grupper. Detta gäller särskilt kommunalbeskattningen, som för de lägre inkomstgrupperna är en väsentligt tyngre börda än den statliga inkomstskatten. Under senare år har kommunalskatten höjts kraftigt. I 1950-talets början var den kommunala utdebiteringen i genomsnitt 10 kronor per skattekrona. I år är den 18,28 kronor per skattekrona, vilket innebär en höjning sedan 1950-talets början med över 80 %.

Det effektivaste sättet att bereda de lägre inkomstgrupperna lättnader i

kommunalbeskattningen synes oss vara att införa ett schabloniserat avdrag, motsvarande det vid statsbeskattningen gällande kommunalskatteavdraget. Avdrag bör sålunda medges vid taxeringen till kommunal inkomstskatt med minst en fjärdedel av beskattningsårets s.k. sammanräknade nettoinkomst. Det på detta sätt beräknade minimiavdraget bör dock inte få överstiga 4 500 kronor för makar och för ofullständiga familjer samt 2 250 kronor för övriga skattskyldiga. Kommunerna bör erhålla kompensation för det inkomstbortfall som de förorsakas genom reformen. Vi föreslår att frågan om införande av ett sådant schablonavdrag vid den kommunala taxeringen utredes så skyndsamt att förslag till reformen kan föreläggas redan nästa års riksdag.

I avvaktan härpå bör provisoriskt genomföras en lättnad i kommunalbeskattningen, att gälla för beskattningsåret 1967. Vi föreslår att för nämnda år skall medges vid taxeringen till kommunal inkomstskatt ett särskilt schablonavdrag med 300 kronor för makar och för ofullständiga familjer samt med 150 kronor för övriga skattskyldiga. Reformen kan beräknas medföra ett inkomstbortfall för kommunerna med 140 milj. kronor, varav 45 milj. kronor på den del av skatteuppbörden, som faller på nästkommande budgetår. Regeringen bör efter prövning förelägga redan innevarande års höstriksdag förslag beträffande kompensation för kommunerna för inkomstbortfallet.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

I. att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att förslag framläggas för nästa års riksdag om en allmän skattereform, innefattande bl.a. en omläggning av den nuvarande omsättningsskatten till en generell indirekt skatt av mervärdeskattens typ samt lättnader i den direkta beskattningen och reformer inom företagsbeskattningen, som stärker konkurrensförmåga och kapitalförsörjning;

II. att riksdagen måtte besluta fastställa sänkta skalor för den statliga inkomstskatten i enlighet med vad ovan förordats, att gälla från och med den 1 januari 1967, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig författningsändring;

III. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsamt utredning och förslag till 1967 års riksdag angående införande av ett särskilt schablonavdrag vid taxeringen till kommunal inkomstskatt, motsvarande det vid statsbeskattningen gällande kommunalskatteavdraget, i enlighet med vad i motionen har anförts;

IV. att riksdagen måtte besluta att för beskattningsåret 1967 skall vid taxeringen till kommunal inkomstskatt medges ett särskilt schablonavdrag med 300 kronor för makar och för ofullständiga familjer samt med 150 kronor för övriga skattskyldiga, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför erforderlig författningstext;

V. att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om prövning och förslag till innevarande års höstriksdag angående kompensation från staten till kommunerna för det **skattebortfall**, som föranledes av den av oss under IV. förordade reformen.

Stockholm den 26 januari 1966

Gunnar Hedlund

Lars Eliasson

i Sundborn

Nils G. Hansson

i Skegrie

Sven Vigelsbo

Gustaf Svensson

i Vä

Sten G. W. Wahlund

Harald Larsson

i Hedenäset